

27.09.2021

Asia/14

§ 692

V 13.10.2021, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite kulttuurialan toimijoiden vuokrahuojennuksista koronapandemian vuoksi

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki myöntäisi kulttuurialan toimijoille ja freelance-reille huojennuksia kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokrissa tai vapauttaisi taide-, musiikki- ja tapahtuma-alan toimijat vuokranmaksusta kokonaan määräajaksi.

Helsingin kaupunki ei myönnä vapautuksia tai alennuksia vuokrista, koska huojennukset vähentäisivät vuokralaisten mahdollisuutta hakea valtion kustannustukea ja asettaisivat kulttuuritoimijat keskenään eriarvoiseen asemaan sen perusteella, ovatko ne vuokranneet toimitilansa kaupungilta vai yksityiseltä vuokranantajalta. Jos vuokranalennuksia myönnettäisiin, kaupunki ottaisi vastattavakseen sellaisia kustannuksia, joihin vuokralaisen olisi mahdollista saada tukea valtiolta.

Pandemian alussa keväällä 2020 kaupunki myönsi vuokravapautuksia sellaisille yrityksille, joiden liikevaihto oli merkittävästi vähentynyt koro-

27.09.2021

nan johdosta. Näiden joukossa oli myös taide-, kulttuuri- ja tapahtumalan toimijoita. Yrityksille ei tuolloin ollut tarjolla nykyisenkaltaista valtion järjestämää yleistukea. Markkinaolosuhteiden katsottiin muuttuneen pandemian johdosta niin olennaisesti, etteivät ne vastanneet vuokrasopimusten solmimisen aikaisia edellytyksiä. Myös yksityiset vuokranantajat vapauttivat keväällä 2020 vuokralaisiaan vuokranmaksusta varsin laajasti.

Tilanteen jatkuessa kaupungin myöntämiä vuokrahuojennuksia ei ole enää samalla tavalla voitu pitää markkinaehtoisina, vaan vuokranalennuksissa voisi olla kyse EU:n valtiontukisääntöjen kieltämästä valtiontuesta. Yritystoiminnalle myönnettävät valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä, koska julkinen tuki voi antaa yhdelle toimijalle taloudellista etua verrattuna kilpailijoihin ja siten vääristää EU:n sisämarkkinoiden toimintaa.

Kulttuurialan toimijat eivät ole keskenään yhtenäinen ryhmä eikä valtiontukiarviointia voida tehdä kategorisesti koko alaa koskien, vaan toimintaa on arvioitava tapauskohtaisesti. Vaikka joidenkin kulttuuritoimijoiden vapauttaminen vuokranmaksusta olisi valtiontukisääntelyn puitteissa mahdollista, kaupungin on huomioitava yhdenvertaisuus ja kunnan toimialaa koskevat säännökset. Elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten luominen kuuluu kunnan toimialaan, mutta yksittäisten yritysten tukeminen lähtökohtaisesti ei. Koronapandemia ei ole vaikuttanut vain kaupungin vuokralaisiin vaan laajasti kaikkeen asiakaskäynteihin perustuvaan toimintaan. Kulttuurialan toimijoiden yhdenvertainen kohtelu toteutuu parhaiten valtion tukiohjelmien kautta.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen. Asiaa on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kaupunginkanslian oikeuspalvelujen ja kaupungin koronakoordinaatio-ryhmän valmistelun kesken.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.09.2021 § 658

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

20.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.06.2021 § 89

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä kannatettavana aloitteen esitystä siitä, että kaupunki myöntää huojennuksia omistamiensa kiinteistöjen vuokrissa tai vapauttaisi taide-, musiikki- ja tapahtuma-alan toimijat vuokranmaksusta määrääjäksi kokonaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Muttilaisen huolen kulttuurialan toimijoiden toimeentulosta ja toimintaedellytyksistä covid-19-pandemian aikana ja ymmärtää monien erilaisten tukimuotojen olevan tarpeellisia poikkeuksellisessa tilanteessa.

Helsingin kaupunki on tehnyt tilanteesta kokonaisarvion ja linjannut, ettei kaupunki myönnä vapautuksia tai alennuksia vuokrista, koska nämä

27.09.2021

vähentävät toimijoiden mahdollisuutta hakea valtion kustannustukea. Jos vuokranalennuksia myönnettäisiin, vastaisi kaupunki näin kustannuksista, jotka vuokralaisen olisi mahdollista hakea valtiolta. Koska rajoitukset ovat valtion asettamia, nähdään, että valtio on ensisijainen pandemian aiheuttamien kustannusten korvaaja.

Keväällä 2020 kaupunki myönsi vuokravapautuksia tiettyjen toimialojen - mukaanlukien taide, kulttuuri ja tapahtumat - yrityksille, joiden liikevaihto oli vähentynyt koronan johdosta merkittävästi. Yrityksille ei tuolloin ollut tarjolla nykyisenkaltaista valtion järjestämää yleistukea. Markkinaolosuhteiden katsottiin muuttuneen pandemian johdosta niin olennaisesti, etteivät ne vastanneet vuokrasopimusten solmimisen aikaan osapuolten sopimukselle asettamia edellytyksiä. Myös yksityiset vuokranantajat vapauttivat keväällä 2020 varsin laajasti vuokralaisiaan vuokranmaksuista.

Tilanteen jatkuessa kaupungin myöntämiä vuokranalennuksia tai vapautuksia ei ole voitu valtioneuvostojen näkökulmasta pitää enää markkinaehtoisina, jolloin vuokranalennuksissa voisi olla kyse kielletystä valtioneuvostusta. Kulttuurialan toimijat eivät ole keskenään yhtenäinen ryhmä, eikä valtioneuvostoa voi tehdä kategorisesti koko alaa koskien vaan toimintaa on arvioitava tapaus- ja hankekohtaisesti.

Vaikka joidenkin kulttuurialan toimijoiden vapauttaminen vuokranmaksusta saattaisikin valtioneuvostojen puitteissa olla mahdollista, kaupungin on huomioitava yhdenvertaisuus ja kunnan toimialaa koskevat säännökset. Elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten luominen kuuluu kunnan toimialaan, yksittäisten yritysten tukeminen lähtökohtaisesti taas ei kuulu. Koronapandemia on vaikuttanut laajasti kaikilla sellaisilla toimialoilla toimiviin yrityksiin - ei pelkästään kaupungin vuokralaisiin - joiden toiminta perustuu asiakaskäynteihin. Parhaiten yhdenvertainen kohtelu toteutuukin valtion tukiohjelmien kautta.

25.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi